

Justis- og beredskapsdepartementet
Innvandringsavdelingen
Postboks 8005 dep.
0030 OSLO

Oslo, 6. juni 2014

Deres ref: 14/2919 - KBH

HØRINGSUTTALELSE – endring i utlendingsloven § 17 om bortvisning på grunn av ilagt straff i utlandet

Det vises til høringsbrev av 15.05.2014 om forslag til endring i utlendingsloven ved bortvisning av utlendinger på grunn av ilagt straff i utlandet.

Innledningsvis ønsker vi å takke for at vi får delta som høringsinstans i denne høringsrunden. Juss-Buss er et studentdrevent rettshjelpiltak hvor en av faggruppene jobber utelukkende med utlendingsrett. I kraft av vår erfaring som partsrepresentant og rettshjelper i utlendingssaker ønsker vi å komme med innspill til departementets endringsforslag.

Våre innsigelser knytter seg til:

- At dagens regler i stor grad ivaretar formålet bak den foreslåtte endringen
- Ordlyden «kan føre til» kombinert med å senke strafferammen til 5 år

Innledning

Juss-Buss erkjenner statens rett til, og behov for, å regulere og kontrollere sine grenser. Vi forstår at det i visse tilfeller vil kunne være nødvendig med et bortvisningsgrunnlag der en person som ønsker innreise har begått svært alvorlige straffbare handlinger, forutsatt at bortvisning i det konkrete tilfelle anses som forholdsmessig.

Vi mener imidlertid at behovet for dette ikke begrunner en lovendring der strafferammen senkes til fem år. Det er i tråd med den allmenne rettsoppfatning at en gjerningsmann skal ha mulighet til å legge et straffbart forhold bak seg. Vi mener derfor at det i utgangspunktet er problematisk at personer bortvises fra Norge grunnet forhold begått langt tilbake i tid. Ved en regel som åpner for bortvisning uten begrensninger bakover i tid, bør terskelen for være høy. Vi stiller oss derfor kritisk til en innstramning i regelverket, og til den foreslåtte endringen.

Dagens § 17 bokstav l

Etter utlendingsloven § 17 bokstav l kan en utlending bortvises dersom dette er «nødvendig av hensyn til Norges eller et annet Schengenlands indre sikkerhet, folkehelse, offentlig orden eller internasjonale forbindelser».

Som det fremgår av departementets forslag er formålet med endringen at flere alvorlige straffbare forhold skal kunne danne grunnlag for bortvisning uten tidsbegrensning. Eksempler nevnt i høringsbrevet er:

- *Oppfordring, rekruttering og opplæring til terrorhandlinger (6 års strafferamme, jf. ny straffelov straffeloven av 2005) § 136)*
- *Deltakelse mv. i en terrororganisasjon (6 års strafferamme, jf. ny straffelov § 136 a)*
- *Menneskehandel (6 års strafferamme, jf. ny straffelov § 257)*

Juss-Buss mener at «oppfordring, rekruttering og opplæring av terrorhandlinger» og «deltakelse i terrororganisasjon» er forhold som etter dagens regelverk allerede gir grunnlag for bortvisning. Oppfordring til terror og deltakelse i en terrororganisasjon er forhold som kan gjøre bortvisning nødvendig av hensyn til «Norges eller et annet Schengenlands indre sikkerhet» jf. Utlendingsloven § 17 bokstav l.

Videre mener Juss-Buss at menneskehandel etter dagens regelverk danner grunnlag for bortvisning. Menneskehandel er et forhold som kan nødvendiggjøre bortvisning av hensyn til «Norge eller et annet Schengenlands... offentlig orden» jf. Utlendingsloven § 17 bokstav l.

Etter dette ser vi det slik at det allerede eksisterer et rettslig grunnlag for bortvisning grunnet straffbare forhold knyttet til terror og menneskehandel. De nevnte eksemplene er derfor ivarettatt etter dagens regelverk, og er dermed ikke en egnet begrunnelse for å senke strafferammen til 5 år.

Ordlyden «kan føre til»

Departementet nevner også andre eksempler som en begrunnelse for å senke strafferammen:

- *Kjønnslemlestelse (6 års strafferamme, jf. ny straffelov § 284)*
- *Tvangsekteskap (6 års strafferamme, jf. ny straffelov § 253)*
- *Kroppsskade («skader en annens kropp eller helse, gjør en annen fysisk maktesløs eller fremkaller bevisstløshet eller liknende tilstand») (6 års strafferamme, jf. ny straffelov § 273)*
- *Mishandling i nære relasjoner (6 års strafferamme, jf. ny straffelov § 282)*
- *Seksuell omgang med barn mellom 14 og 16 år (6 års strafferamme, jf. ny straffelov § 302)*

Juss-Buss er enig i at de overnevnte eksemplene er forhold av alvorlig karakter. Samtidig er eksemplene forhold med en strafferamme på 6 år, men der faktisk utmålt straff kan være langt lavere grunnet det konkrete forholdets art. Bestemmelsens ordlyd «kan føre til» er derfor uheldig da den gir grunnlag for å bortvise enhver som har begått et forhold der strafferammen er fem år. Etter ordlyden har det ingen betydning om faktisk utmålt straff er langt lavere.

I lys av dette mener Juss-Buss at departementets forslag, der man senker strafferammen, men samtidig beholder resten av ordlyden i bestemmelsen, vil være egnet til å skape en uforholdsmessig bortvisningspraksis.

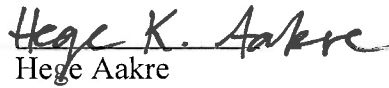
Oppsummering:

Juss-Buss mener at det ikke er nødvendig i et demokratisk samfunn å senke strafferammen til fem år. Det vil ikke være i tråd med den norske rettstradisjon å bortvise mennesker for forhold begått lang tid tilbake. Et unntak fra denne oppfatningen må derfor være særskilt begrunnet og nødvendig. Et forhold som kan føre til fem års strafferamme i Norge nødvendiggjør ikke et unntak fra dette utgangspunktet.

Med vennlig hilsen,
for Juss-Buss,

Karianne Holmboe Askeland

Hege Aakre

Katharina Spikkeland Lindbak

Hanna Buer Haddeland

Sindre Frøyshov